

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Рјешење
по Захтјеву за покретање поступка Приватне здравствене установе „Халилић“
Жепче против Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и
Владе Зеничко-добојског кантона

Сарајево
фебруар, 2012. године

Број: 02-26-2-06-56-П/11
Сарајево, 28.2.2012. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2) и члана 48. став (1), а у вези са чланом 4. став (1) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), те члана 105. Закона о управном поступку («Службени гласник БиХ», бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), у поступку покренутом на основу Захтјева за покретање поступка привредног субјекта Приватна здравствена установа «ХАЛИЛИЋ» Жепче, Ул. Прва б.б., 72230 Жепче, поднесеном путем адвоката Едина Х. Хрњића, Ул. Прва б.б., 72230 Жепче, против Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона, Ул. др. А.А. Борића 28Б, 72000 Зеница, и Владе Зеничко-добојског кантона, Ул. Кучуковићи бр. 2, 72000 Зеница, ради утврђивања забрањеног споразума, Конкуренијски савјет на 30. сједници одржаној дана 28.2.2012. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да Влада Зеничко-добојског кантона чланом 17. став (3) тачка б. Одлуке о основама, критеријумима и мјерилима за закључивање уговора између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона («Службене новине Зеничко-добојског кантона» бр. 5/06, 3/08, 2/09 и 19/09) спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, и иста представља забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији.
2. Утврђује се да Завод здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона чланом 3. Уговора о међусобним односима, правима и обавезама апотека, завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и домова здравља у снабдјевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, број: 12/11 од дана 3.3.2011. године склопљен између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона, Дома здравља са стационаром Жепче и Приватне здравствене установе «ХАЛИЛИЋ» Жепче, Уговора о међусобним односима, правима и обавезама апотека, завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и домова здравља у снабдјевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, број: 10/11 од дана 3.3.2011. године склопљен између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона, Дома здравља Маглај и Приватне здравствене установе «ХАЛИЛИЋ» Жепче и Уговора о међусобним односима, правима и обавезама апотека, завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и домова здравља у снабдијевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања,

број: 10/11 од дана 3.3.2011. године склопљен између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона, Дома здравља Зеница и Приватне здравствене установе “ХАЛИЛИЋ” Жепче, спречава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, и исти представљају забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији.

3. Налаже се Влади Зеничко-добојског кантона да у року од 60 дана од дана пријема овог Рјешења, измјени члан 17. став (3) тачка б. Одлуке о основама, критеријумима и мјерилима за закључивање уговора између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона («Службене новине Зеничко-добојског кантона» бр. 5/06, 3/08, 2/09 и 19/09), те да у остављеном временском року достави на увид Конкуренијском савјету доказе о извршењу обавезе.
4. Налаже се Заводу здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона да у року од 90 дана од дана пријема овог Рјешења, измјени члан 3. Уговора о међусобним односима, правима и обавезама аптека, завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и домова здравља у снабдевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, из тачке 3. овог Рјешења, као и уговоре закључене са свим приватним апотекама на подручју Зеничко-добојског кантона, те да у остављеном временском року достави на увид Конкуренијском савјету доказе о извршењу обавезе.
5. Изриче се новчана казна Влади Зеничко-добојског кантона у висини од 20.000,00 КМ (двадесетхиљада КМ), у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији због склапања забрањеног споразума који нарушава, ограничава или спречава тржишну конкуренцију, у смислу одредби члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији, коју је дужна платити у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења.
6. Изриче се новчана казна Заводу здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона у висини од 10.000,00 КМ (десетхиљада КМ), у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији због склапања забрањеног споразума који нарушава, ограничава или спречава тржишну конкуренцију, у смислу члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији, коју је дужан платити у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења.
7. У случају да се изречене новчане казне из тачака 5. и 6. овог Рјешења не уплате у наведеном року исте ће се наплатити присилним путем, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.
8. Одбија се Захтјев за покретање поступка Приватне здравствене установе “ХАЛИЛИЋ” Жепче поднесен против Владе Зеничко-добојског кантона и против Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона ради

утврђивања постојања забрањеног споразума, из члана 4. став (1) тачке а), б), ц) и д) Закона о конкуренцији, као неоснован.

9. Обавезује се Влада Зеничко-добојског кантона и Завод здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона да привредном субјекту Приватне здравствене установе “ХАЛИЛИЋ” Жепче надокнаде трошкове поступка у једнаким износима од 904,00 КМ, односно у укупном износу од 1.808,00 КМ, у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења.
10. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет је запримио, дана 7.3.2011. године под бројем: 02-26-2-06-П/11, Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта Приватна здравствена установа „ХАЛИЛИЋ“ Жепче, Ул. Прва б.б., 72230 Жепче (у даљем тексту: Подносилац захтјева), поднесен путем адвоката Едина Х. Хрњић, против Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона, Улица др. А.А. Борића 28 Б, 72000 Зеница (у даљем тексту: Завод) ради утврђивања забрањеног конкуренцијског дјеловања, у смислу члана 4. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон).

Увидом у предметни Захтјев, Конкуренцијски савјет је утврдио да исти није јасан и комплетан, у смислу члана 28. став (1) Закона, те су Подносиоцу захтјева дана 16.3.2011. године и дана 4.4.2011. године упућени захтјеви, број: 02-26-2-06-1-П/11 и број: 02-26-2-06-2-ИИ/11, за допуну истог и уплату административне таксе, у смислу члана 2. Тарифни број 106. став (1) тачка ф) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом («Службени гласник БиХ», бр. 30/06 и 18/11).

Захтјев је допуњен дана 18.4.2011. године, поднеском број: 02-26-2-06-3-П/11 и доказом о уплати административне таксе дана 27.5.2011, поднеском број: 02-26-2-06-4-П/11.

Комплетирањем предметног Захтјева, Конкуренцијски савјет је, на основу члана 28. став (3) Закона, издао, Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, дана 3.6.2011. године актом број: 02-26-2-06-5-П/11.

1. Правни оквир предметног поступка

Конкуренцијски савјет је у поступку примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) и Закона о управном поступку («Службени гласник БиХ», бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09).

Конкуренијски савјет је такође узео у обзир и одредбе Закона о здравственом осигурању Ф БиХ («Службене новине Федерације БиХ», бр. 30/97, 7/02 и 70/08), одредбе Закона о лијековима Ф БиХ («Службене новине Федерације БиХ», бр. 51/01 и 29/05), одредбе Одлуке о основама, критеријумима и мјерилима за закључивање уговора између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и здравствених установа («Службени новине Зеничко-добојског кантона», бр. 5/06, 3/08, 2/09 и 19/09), Правилник о одређивању висине veleпродајне и малопродајне марже лијекова («Службене новине Федерације БиХ», бр. 40/02 и 50/02), Наредбу о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у погледу апотекарске дјелатности («Службене новине Федерације БиХ», број 36/05), Колективни уговор о правима и обавезама послодаваца и запосленика у области здравства на територији ФБиХ («Службене новине Федерације БиХ», број 61/07) и Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, број: 4010-08, од дана 12.10.2011. године у вези са апелацијом Јавне установе Апотека „Здравље“ Зеница.

2. Релевантно тржиште

У складу са чланом 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјењивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Релевантно географско тржиште обухвата цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Конкуренијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште у овом предмету тржиште услуга снабдијевања лијековима осигураних лица на терет средстава Завода на подручју Зеничко-добојског кантона.

3. Поступак пред Конкуренијским савјетом

Подносилац захтјева је навео сљедеће чињенице као разлоге за подношење Захтјева:

- да је регистрован код Општинског суда у Зеници, број: МБС: 43-05-0007-09, и да се, између осталог, бави снабдијевањем лијековима са Листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, те да је предуслов за снабдијевање лијековима са Листе

закључивање уговора са Заводом, а да све елементе уговора одређује Завод без могућности да друга уговорна страна утиче на садржај уговора, односно да се ради о принципу, прихвати или одустани;

- да је Завод у Позиву на уговарање снабдијевања лијековима са Листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања број: 03-565/11 од дана 27.1.2011.године, између осталог, тачком 4. обавезао Подносиоца захтјева да запосленима исплаћује реалне плате које представљају износ просјечно остварене плате у државним апотекама у 2010. години, као и да мјесечно Заводу доставља спецификацију исплаћених плата за уполсенике;
- да је Завод дана 10.2.2011. године донио Одлуку број: 01-100-17-22/11 којом се Подносиоцу захтјева, односно свим уговорним апотекама прописује маржа у висини 16%, као и Одлуку број: 01-100-17-28/10 којом се уговорне апотеке обавезују исплаћивати бруто плате запосленим, најмање у висини просјечне бруто плате у апотекама у државном власништву, те је самим тим Завод, на тржишно неприхватљив начин условио приватне здравствене установе, па и Подносиоца захтјева, код закључивања уговора о снабдијевању лијековима са листе, што Подносиоцу захтјева доноси губитак у пословању, поготово ако се узме у обзир чињеница да Завод плаћање према приватним здравственим установама врши са одгодом од 240 дана.

У складу са изложеним, Подносилац захтјева сматра да су одређени услови (утврђивање висине плате запосленима у приватним апотекама, висине марже за лијекове и рокови плаћања) за закључивање предметног уговора у супротности са Законом, те на тај начин Завод доводи приватне здравствене установе, укључујући и Подносиоца захтјева у неповољан положај у односу на апотеке - јавне установе (у државном власништву).

Сходно изложеном, Подносилац захтјева предлаже Конкурентијском савјету да наконведеног поступка утврди постојање забрањеног споразума, у смислу члана 4. Закона и забрани свако даље поступање Завода које нарушава тржишну конкуренцију на штету Подносиоца захтјева.

Анализирајући Захтјев и документацију коју је Подносилац захтјева доставио уз исти, Конкурентијски савјет је оцијенио да није могуће безведеног поступка утврдити постојање повреда Закона на које Подносилац захтјева указује, те је на 15. сједници одржаној дана 8.6.2011. године, у складу са чланом 32. став (2) Закона, донио Закључак о покретању поступка број: 02-26-2-06-7-П/11 (у даљем тексту: Закључак).

У складу са чланом 33. Закона, Конкурентијски савјет је Захтјев и Закључак доставио на одговор Заводу, дана 9.6.2011. године актом бројем: 02-26-2-06-11-П/11.

Завод је доставио одговор на Захтјев и Закључак Конкуренцијском савјету, дана 22.6.2011. године поднеском број: 02-26-2-06-13-П/11, којим у потпуности оспорава Захтјев, те у битном наводи слједеће:

- да Завод закључује уговоре са апотекама на бази Закона о здравственом осигурању Федерације БиХ, Наредбе о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у погледу апотекарске дјелатности, члана 17. Одлуке о основама, критеријумима и мјерилима за закључивање уговора између Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и здравствених установа (у даљем тексту: Одлука), те да је наведена Одлука утврђени елемент и представља основ за закључивање уговора између Завода и приватних здравствених установа;
- да је приватним установама апотекарске дјелатности прописано да исплаћују реалне плате запосленима, а које представљају најмање висину просјечне плате свих установа апотекарске дјелатности у државном власништву у години која претходи години за коју се уговор закључује. Уколико се на овај или неки други начин не би одредио најнижи износ просјечне плате у уговорним приватним апотекама дошло би се у ситуацију да исте приказују законски минимум исплаћених плата за своје упосленике, што би представљало кршење конкуренције свих учесника на тржишту, јавних и приватних апотека;
- да је једна од примарних обавеза Завода праћење уплата доприноса, те да уколико обвезник приказује мање плате мања је сума убраних доприноса, што директно угрожава пуњење пензионих и фондова здравственог осигурања, односно ствара се амбијент за пореске прекршаје и незаконито стицање екстра профита;
- да су јавне здравствене установе апотекарске дјелатности потписнице Колективног уговора о правима и обавезама послодаваца и запосленика у области здравства на територији ФБиХ и примјењују одредбе тог уговора који се односи на најмањи износ плата, док приватне здравствене установе нису обавезне да примјењују Колективни уговор, и у правилу га не примјењују, те немају законске сметње да исплаћују ниже плате у односу на јавне установе;
- да приходи приватних здравствених установа по основу издавања лијекова са есенцијалне листе износе 1/3 укупних прихода, те да су рокови плаћања за издате лијекове јединствени за све установе, како јавне тако и приватне.

На основу наведеног Завод сматра да у наведеном случају не постоји повреда Закона, те предлаже Конкуренцијском савјету да Захтјев одбије као неоснован.

У даљем току поступка, обзиром да се ради о предмету са странкама са супротним интересима, Конкуренцијски савјет је одржао усмену расправу, у складу са чланом 39. Закона. Усмена расправа је одржана дана 13.10.2011. године у просторијама Конкуренцијског савјета, и испред Подносиоца захтјева истој је присуствовао

адвокат Един Х.Хрњић и стручни помагач Ирина Хрњић, а испред Завода пуномоћник Бегић Хаша. Током усмене расправе странке су се изјасниле да у цјелости остају код претходно датих навода (Записник са усмене расправе акт број: 02-26-2-06-38П/11).

Након усмене расправе, Подносилац захтјева је дана 14.11.2011. године Конкуренцијском савјету доставио допуну Захтјева, поднеском запримљеним под бројем: 02-26-2-06-39-П/11, у којој наводи да Захтјев проширује и на Владу Зеничко-добојског кантона (у даљем тексту: Влада Зе-до).

Подносилац захтјева у допуни Захтјева наводи да Влада Зе-до чланом 17. Одлуке спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту услуга издавања лијекова осигураним лицима на терет новчаних средстава Завода, у смислу члана 4. став (1) под е) Закона.

Имајући у виду чињеницу да се у предметном случају ради о осјетљивом тржишту, те да је с обзиром на проширење Захтјева, било потребно извршити додатне анализе за утврђивање чињеничног стања и оцјену доказа, Конкуренцијски савјет је донио на 22. сједници одржаној дана 29.11.2011. године Закључак о допуни Закључка о покретању поступка и продужењу рока за доношење рјешења, број: 02-26-2-06-7-П/11, којим се Захтјев проширује и на Владу Зе-до и продужује се рок за доношење коначног рјешења за додатна 3 (три) мјесеца.

У складу са чланом 33. Закона, Конкуренцијски савјет је дана 29.11.2011. године, актом број: 02-26-2-06-43-П/11, наведени Закључак и Захтјев доставио Влади Зе-до на одговор.

Влада Зе-до у свом одговору, достављеном Конкуренцијском савјету дана 19.12.2011. године, поднеском број: 02-26-2-06-46-П/11, наводи сљедеће:

- да је чланом 38. став (1) Закона о здравственом осигурању Ф БиХ, утврђено да уговори између Кантоналног завода здравственог осигурања и здравствених установа, односно приватних здравствених радника садрже: врсту, обим и квалитет здравствених услуга које здравствена установа пружа осигураним лицима, накнаде које кантонални завод здравственог осигурања плаћа за пружање уговорних услуга, начин обрачунавања и плаћања услуга и друга узајамна права и обавезе уговарача, а у ставу (2) истог члана прописано је да ће се основи, критеријуми и мјерила за закључивање наведених уговора одредити кантоналним прописима;
- да је на основу Закона о здравственом осигурању Ф БиХ Влада Зе-до донијела Одлуку, те да је иста правилна и на закону заснована и да апсолутно не нарушава конкуренцију на тржишту лијекова.

У даљем току поступка, а имајући у виду да је Конкуренцијски савјет донио Закључак о допуни раније донесеног Закључка о покретању поступка којим се

поступак проширује и на Владу Зе-до, Конкуренцијски савјет је одлучио одржати другу усмену расправу.

Усмена расправа је одржана дана 17.1.2012. године у просторијама Конкуренцијског савјета којој је у име Подносиоца захтјева присуствовао адвокат Един Х. Хрњић, у име Завода пуномоћници Хаша Бегич и Омер Авдаковић, а у име Владе Зе-до пуномоћник Хајрудин Хеџић. Током усмене расправе Подносилац захтјева се изјаснио да у цјелости остаје код Захтјева, накнадно достављеним актима, као и изјавама на записник са усмене расправе одржане дана 13.10.2011. године.

Представници Завода су такође изјавили да остају код својих навода датих у одговору на Закључак, као и навода датих на претходној усменој расправи одржаној дана 13.10.2011. године.

Пуномоћник Владе Зе-до се изјаснио да у потпуности остаје код навода датих у одговору на Закључак, те да у цјелости подржава исказе Завода дате на првој усменој расправи, те у спис је приложио Одлуку Уставног суда, број: АП-4010/08 од дана 12.10.2011. године, која се односи на апелацију Јавне установе Апотека „Здравље“ Зеница против пресуде Врховног суда Федерације БиХ број: 070-0-Рев-07-001100 од дана 14.10.2008. године, пресуде Кантоналног суда у Зеници, број: 004-0-Пж-06-000 018 од дана 2.4.2007. године и пресуде Општинског суда у Зеници, број: Пс-1777/04 од дана 18.10.2005. године.

4. Оцјена доказа

Конкуренцијски савјет је у поступку утврђивања забрањеног споразума из члана 4. став (1) Закона на неоспоран начин утврдило сљедеће чињенице:

- да Завод закључује уговоре са приватним апотекама на основу Закона о здравственом осигурању Ф БиХ, Наредбе о стандардима и нормативима здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у погледу апотекарске дјелатности, као и члана 17. Одлуке;
- да члан 38. Закона о здравственом осигурању Ф БиХ прописује да уговори између кантоналног завода здравственог осигурања и приватних здравствених установа садрже: врсту, обим и квалитет здравствених услуга које здравствена установа пружа осигураним лицима, накнаде које Кантонални завод здравственог осигурања плаћа за пружање уговорних услуга, начин обрачунавања и плаћања услуга и друга узајамна права и обавезе осигураника, док је ставом 2. истог члана прописано да ће се основи, критеријуми и мјерила за закључивање наведених уговора одредити кантоналним прописима;
- да је на основу члана 38. Закона о здравственом осигурању Ф БиХ Влада Зе-до донијела Одлуку дана 24.2.2006. године, те да члан 17. исте Одлуке, између

осталог, прописује услове које установе апотекарске дјелатности морају испуњавати како би Завод са њима закључио уговоре о снабдијевању осигураних лица лијековима, а да је један од услова ((став (3) тачка 6. Одлуке)) да се у континуитету од момента закључења уговора са здравственом установом апотекарске дјелатности, исплаћују реалне плате запосленима које представљају најмање висину просјечних плата свих установа апотекарске дјелатности у државном власништву у години која претходи години за коју се уговор закључује;

- да је Завод у Позиву на уговарање снабдијевања лијековима са Листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања број: 03-565/11 од дана 27.1.2011.године, између осталог, тачком 4. обавезао Подносиоца захтјева да запосленима исплаћује реалне плате које представљају износ просјечно остварене плате у државним апотекама у 2010. години, као и да мјесечно Заводу доставља спецификацију исплаћених плата за уполсленике;
- да је Управни одбор Завода на основу члана 20. Статута донио Одлуку, број: 01-100-17-28/10 дана 10.2.2010. године, којом се у члану 1. утврђује да просјечна бруто плата установа апотекарске дјелатности у државном власништву у 2010. години износи 1.483,10 КМ, а члан 2. исте Одлуке прописује да су уговорне приватне апотеке дужне у 2011. години исплаћивати бруто плате запосленима најмање у висини просјечне плате из члана 1. Одлуке;
- да је Завод са Подносиоцем захтјева склопио сљедеће уговоре: Уговор о међусобним односима, правима и обавезама у снабдијевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, број: 12/11 од дана 3.3.2011. године склопљен између Завода, Дома здравља са стационаром Жепче и Приватне здравствене установе Апотека „ХАЛИЛИЋ“; Уговор о међусобним односима, правима и обавезама у снабдијевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, број: 10/11 од дана 3.3.2011.године, склопљен између Завода, Дома здравља Маглај и Приватне здравствене установе Апотека „ХАЛИЛИЋ“ и Уговор о међусобним односима, правима и обавезама у снабдијевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, број: 12/11 од дана 3.3.2011. године склопљен између Завода, Дома здравља Зеница и приватне здравствене установе Апотека „ХАЛИЛИЋ“, који у тачки 3. садрже одредбе којом се одређује висина реалних плата запосленика у приватним установама апотекарске дјелатности;
- да се Колективни уговор о правима и обавезама послодаваца и запосленика у области здравства на територији ФБиХ, којим се, између осталог, уређују питања плата и накнада, примјењује на јавне здравствене установе апотекарске дјелатности, и не могу се примјењивати на приватне установе апотекарске дјелатности.

Конкуренцијски савјет у поступку је прибавио податке од свих завода здравственог осигурања са подручја Федерације Босне и Херцеговине о начину закључивања уговора са апотекама које могу осигураницима издавати лијекове на рецепт на терет новчаних средстава здравственог осигурања (поднесак број: 02-26-2-06-17-II/11, поднесак број: 02-26-2-06-18-II/11; поднесак број: 02-26-2-06-32-II/11, поднесак број: 02-26-2-06-33-II/11; поднесак број: 02-26-2-06-34-II/11, поднесак број: 02-26-2-06-35-II/11; поднесак број: 02-26-2-06-36-II/11; поднесак број: 02-26-2-06-38-II/11; поднесак број: 02-26-2-06-40-II/11).

Члан 4. став (1) тачка е) Закона одређује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката (у даљњем тексту: споразуми) који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума.

Влада Зе-до и Завод, у смислу члана 2. Закона, као тијела државне управе, својим дјеловањем, односно Одлуком и уговорима који произилазе из члана 17. Одлуке, индиректно су утицали на тржиште на начин да су условљавали апотекарске установе да приликом закључивања уговора са Заводом прихвате и додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметним споразумима јер је чланом 17. Одлуке и чланом 3. Уговора о међусобним односима, правима и обавезама апотека, Завода здравственог осигурања Зеничко – добојског кантона и домова здравља у снабдијевању лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања прописана обавеза установама апотекарске дјелатности да исплаћују реалне плате упосленима, а које представљају најмање висину просјечне плате свих установа апотекарске дјелатности у државном власништву у години која претходи години за коју се уговор закључује, што представља пријетњу настанку директног штетног утицаја на пословање привредног субјекта, односно апотеке, због тога што висина плате, као финансијске категорије првенствено зависи од финансијског пословања привредног субјекта, те као таква не може представљати додатну обавезу коју апотеке морају прихватити приликом потписивања уговора са Заводом.

Цијенећи све изведене доказе а посебно одредбе члана 17. Одлуке, Конкуренцијски савјет је утврдио да Влада Зе-до и Завод спречавају, ограничавају и нарушавају тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, у смислу члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији.

На основу анализе достављених податка и уговора Конкуренцијски савјет је утврдио да сви кантони примјењују одредбе Закона о здравственом осигурању ФБИХ, те да њихови уговори са уговорним апотекама не садрже одредбе којима се

одређује висина плата које су приватне апотеке дужне исплаћивати својим упосленицима.

Конкурентијски савјет из наведеног је утврдио да предметна Одлука и наведени уговори ограничавају, спречавају и нарушавају тржишну конкуренцију на релевантном тржишту, те се провођење истих сматра забрањеним конкурентијским дјеловањем, у смислу члана 4. став (1) тачка е) Закона, јер се друга страна условљава да прихвати и додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметним споразумима. Наиме, неоспорно је да висина плата представља пословну одлуку привредног субјекта, те да не може бити одређена Одлуком или уговорима које Завод склапа са уговорним апотекама.

Конкурентијски савјет није оцијенио релевантном за овај предмет Одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине, број АП-4010/08 од дана 12.10.2011. године, јер се наведена апелација као ни пресуде против којих је апелација уложена ни на који начин не односе на Одлуку о основама, критеријумима и мјерилима за закључивање уговора између Завода и здравствених установа нити на Уговоре који произилазе из Одлуке.

Имајући у виду наведено Конкурентијски савјет је одлучио као у тачкама 1. и 2. диспозитива овог Рјешења.

Ради неоспорног утврђеног кршења из члана 4. став (1) тачка е) Закона Конкурентијски савјет је наложио Влади Зе-до да у року од 60 дана од дана пријема овог Рјешења, измјени члан 17. став (3) тачка б. Одлуке, као и да Завод у року од 90 дана, измјени члан 3. свих Уговора закључених између Подносиоца захтјева и Завода, те да у остављеном временском року достави на увид Конкурентијском савјету доказе о извршењу обавезе.

Такође, Завод је дужан у утврђеном року измијенити и уговоре закључене са свим уговорним приватним апотекама које дјелују на подручју Зеничко-добојског кантона.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачкама 3. и 4. диспозитива овог Рјешења.

Конкурентијски савјет, у поступку утврђивања забрањеног споразума из члана 4. став (1) Закона у вези навода Подносиоца захтјева који се односе на висину марже за лијекове и рокова плаћања, је утврдио:

- да члан 84. Закона о лијековима Ф БиХ одређује да у циљу обезбјеђења што боље доступности лијековима у Федерацији БиХ, федерални министар здравства има право провођења контроле цијена лијекова и то: одређивањем висине veleпродајне и малопродајне марже лијекова, одобравањем интервентног увоза лијекова у случају прекорачења цијена на домаћем тржишту, односно у случају да висина цијене отежава нормалну опскрбу

лијековима, утврђивањем рефералних цијена, те је федерални министар здравства на основу наведеног члана 84. донио Правилник о одређивању висине велепродајне и малопродајне марже лијекове, којим је одређена да малопродајна маржа лијекова у апотекама у Федерацији Босне и Херцеговине износи максимално до 30% на набавну цијену лијека;

- да је чланом 38. Закона о здравственом осигурању Ф БиХ прописано да уговори између кантоналног завода здравственог осигурања и приватних здравствених установа садрже: врсту, обим и квалитет здравствених услуга које здравствена установа пружа осигураним лицима, накнаде које кантонални завод здравственог осигурања плаћа за пружање уговорних услуга, начин обрачунавања и плаћања услуга и друга узајамна права и обавезе осигурача, а ставом 2. истог члана је прописано да ће се основи, критеријуми и мјерила за закључивање наведених уговора одредити кантоналним прописима;
- да је Влада Зе-до донијела Одлуку, која у члану 3. прописује да се обим и структура здравствених услуга у примарној, консултативно – специјалистичкој, секундарној и терцијарној здравственој заштити утврђују примјеном Одлуке о утврђивању стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања и изражени су у бодовима, док став 2. наведеног члана прописује да расположива средства за финансирање здравствене заштите, утврђена у Финансијском плану за текућу годину, стављају се у однос са утврђеним бројем бодова за обујам и структуру примарне, консултативно – специјалистичке, секундарне и терцијарне здравствене заштите;
- да је на основу члана 3. Одлуке, Управни одбор Завода дана 10.2.2011. године донио Одлуку број: 01-100-17-22/11 којом се Подносиоцу захтјева, односно свим уговорним апотекама прописује маржа на име накнаде за издавање лијекова у висини 16%;
- да је Управни одбор Завода донио Одлуку о висини марже на основу одредби Закона о здравственој заштити и Закону о лијековима, која је одређена у једнаком износу за све уговорне апотеке у Федерацији БиХ те је иста у складу са Правилником о одређивању висине велепродајне и малопродајне марже лијекове;
- да је чланом 8. Уговора о међусобним односима, правима и обавезама Апотеке, Завода здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона и домова здравља у снабдијевању лијекова са Листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања прописано да је рок за плаћање рачуна за издате лијекове 240 дана од дана испоставе фактуре;
- да Завод проведе процедуру јавне набавке и бира најповољнијег добављача/ веледрогерију за набавку лијекова са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања те потписује тројни уговор између Завода, Дома здравља и веледрогерије, у којем се

прецизирају рокови плаћања добављачима и апотекама, те у складу са тим уговорима апотеке нису обавезне плаћати лијекове добављачима прије него Завод не пребаци апотекама средства намијењена у те сврхе, што је потврдио и пуномоћник Подносиоца захтјева на другој усменој расправи, одржаној дана 17.1.2012 године;

- да је увидом, у Уговор о снабдијевању уговорних апотека Завода здравственог осигурања Зеничко – добојског кантона лијековима са листе лијекова који се могу прописивати и издавати на терет средстава обавезног здравственог осигурања, број: 01-37-6152/09, од дана 15.3.2010. године, утврђено да се исти услови који се односе на рокове плаћања из овог уговора примјењују и на јавне и на приватне апотеке;

Конкурентијски савјет је на основу наведеног, а у вези висине марже коју Завод прописује апотекама, као и рокове плаћања рачуна за издате лијекове, закључио да у наведеним случајевима не постоји спречавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције Закона из члана 4. став (1) тачка:

- a) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговинских услова;
- b) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
- c) подјелу тржишта или извора снабдијевања;
- d) примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи исте у неповољан положај у односу на конкуренцију.

Имајући у виду наведено Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 8. диспозитива овог Рјешења.

5. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона, новчаном казном у износу највише до 10% (десет) вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из године која је предходила години у којој је наступила повреда закона, казниће се привредни субјекат, ако закључи забрањени споразум на начин прописан одредбама члана 4. Закона.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да су Влада Зе-до и Завод прекршили одредбе члана 4. став (1) тачке е) Закона, Конкурентијски савјет је изрекао, у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона, новчану казну у износу од 20.000,00 КМ (двадесетхиљада) Влади Зе-до и новчану казну у износу од 10.000,00 КМ (десетхиљада) Заводу.

Конкурентијски савјет је приликом изрицања висине новчане казне узео у обзир намјеру те дужину трајања повреде Закона, као и последице које је иста имала на тржишну конкуренцију, у смислу члана 52. Закона.

С обзиром на висину изречене новчане казне, Конкуренцијски савјет није имао првенствено за циљ кажњавање због кршења Закона, већ да упозори Владу Зе-до и Завод на обавезу поштовања правила тржишне конкуренције утврђених одредбама Закона.

Приликом утврђивања висине казне изречене Заводу, Конкуренцијски савјет је у обзир узео чињеницу да је Завод закључујући предметне Уговоре дјеловао на основу одредби Закона о здравственој заштити и предметне Одлуке, односно проводио је прописе /одлуке виших институција власти (Владе Зе-до).

У случају да се изречене новчане казне не уплате у утврђеном року исте ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Након сагледавања свих релевантних чињеница и доказа Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачкама 5., 6. и 7. диспозитива овог Рјешења.

6. Трошкови поступка

Конкуренцијски савјет је висину трошкова поступка утврдио на основу одредби члана 105. став 2. и 3. Закона о управном поступку БиХ, а у складу са одредбама Закона о адвокатури Федерације Босне и Херцеговине («Службени гласник Федерације БиХ», бр. 40/02 и 18/05) и Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката («Службени гласник Федерације БиХ», бр. 22/04 и 24/04) (у даљем тексту: Тарифа).

Подносилац захтјева је поднио захтјев за накнаду трошкова у износу од 3.818,00 КМ, и то: износ од 805,00 КМ за сачињавање Захтјева за покретање поступка, износ од 805,00 КМ за приступ усменој расправи дана 13.10.2011. године, износ од 208,00 КМ за употребу властитог возила на релацији Жепче-Сарајево-Жепче, износ од 1.000,00 КМ на име административне таксе на Захтјев за покретање поступка и износ од 1.000,00 КМ на име административне таксе на одлуку по захтјеву за покретање поступка.

Конкуренцијски савјет је одлучио признати само трошкове заступања који су били нужни и оправдани у овом поступку, а обрачун истих је извршио у складу са чланом 18. став (2) и члана 22. Тарифе, имајући у виду и одредбу члана 31. став (5) Закона о адвокатури Ф БиХ.

У складу са наведеним, Конкуренцијски савјет је Подносиоцу захтјева признао сљедеће трошкове: износ од 240,00 КМ за сачињавање Захтјева, износ од 360,00 КМ за приступ усменој расправи дана 13.10.2011. године, износ од 208,00 КМ за употребу властитог возила на релацији Жепче-Сарајево-Жепче, износ од 1.000,00

КМ на име административне таксе на Захтјев за покретање поступка, што све укупно износи 1.808,00 КМ.

Имајући у виду наведено Конкуренијски савјет је одлучио као у тачки 9. диспозитива овог Рјешења.

7. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овога Рјешења.

Предсједник

Ибрица Лакишић

Доставити:

- **Подносиоцу захтјева**
- **Влади зеничко-добојског кантона**
- **Заводу за здравствено осигурање Зеничко-добојског кантона**
- **у спис предмета**
- **архив Конкуренијског савјета**